

ОБВАЛЕННЯ ВЕЛИКОТ ТАМИ В КАЛІФОРНІ КОШТУЄ ЖИТТЯ СОТКИ ЛЮДИЙ

274 ЛЮДИЙ ЗГІНУЛО, КОЛО 700 ПРОПАЛО.
ЛОС-АНДЖЕЛЕС, Каліфорнія, 13. марта. — Кількасот людей згинувало нашої смертю вночі, в долині ріки Санта Клара, коли між 12 білими гальонами води, зібраних у збірники міста Лос-Анджелеса, рухало долинаю після того, як вода завалила таму Ст. Френсіс Дем, що здержувала сей збірник.

Цяла долина ріки знищена. Коло 700 людей пропало без вистки. Досі вбито 274 групи. По всіх містах у долині ріки устроєно місця згромадженню, до котрих зносити добутий труп.

Поліція стаяла коло 1. години ночі. Збірник займає 38 акрів простору. Веса вал води звалився на місто несподівано. Ніхто не міг дати другому навіть найменшого сигналу. В одну мить між двома перемінявся в одну рачу повнь, що несла на собі доми, стайні, худобу, людей і вимке рухоме добро. Вода захопила більшість жертв у постелі; їх тепер так і добувають з намулу обраних у нічних сорочках.

Тисячі поліції й робітники Червоного Хреста вислали на долина ріки Санта Клара на рятунку акцію. Урад змобілізував військ, почасти на охорону жертв, по части для рятунку.

НИКАРАГВАНСЬКИЙ КОНГРЕС ВИКИДАЄ АМЕРИКАНСЬКУ ПОМІЧ ПІВІ ВИБОРАХ.

ПІДЧАС ДЕБАТИ ВІПАЛИ СЛОВА КРИТИКИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ.

МАНАГВА, Никарагуа, 13. марта. — У палаті посіві никарагуанського конгресу прийшли мни до голосування над внеском Мексико про нагляд Залучних Держав над наближаючимися виборами в Никарагуа.

Внесок викликав незвичайно гарячу дебат. За внеском Мексика заявила тільки частини послів з консервативної групи президенти Діаса. Всі аберали та частини консервативні стили закликали проти внеску; а консервативні стили на становищі, що консервативні партії зможуть виграти без допомоги Американи; як се їм закладати ліберали.

Прі голосуванні 23 послів заявили проти внеску, а 17 за ний.

Підчас дебатів ліберальні й консервативні послы критикували остро інтервенцію американських маринарів у Никарагуа.

ПОЛІЦІЯ МУСИТЬ РОЗГАНЯТИ ДЕМОНСТРАЦІЮ ПРОТИ КОШТУЮЩОЇ ДЕЛЕГАЦІЇ.

ДЕМОНСТРАНТИ ДОМАГАЮТЬСЯ ВІД ДЕЛЕГАЦІЇ ВИПУЩЕННЯ НА ВОЛЮ ВІЗНИКІВ.

НЬО-ЙОРК, 13. марта. — Коли король Олімпік з 480 делегатами на копюльські обходи в Америці наближаються до свого порту, протипанні диктатури адмірала Горті зчинили делегати гучну демонстрацію. Демонстранти несли табличку з написом: Звільни Тисячі Мадярських Визників. Хто буде витягати з представниками масових убийників і такі мни.

Поліція стала зараз розганяти демонстрантів, уживаючи при тому слезоточивий газ, аби навіть стріляла у воздух. Арештовано при тім декілька сотень людей.

ПОПОВНЕННЯ НА КИТА В НЬО-ЙОРКСЬКІЙ ЗАЛИВІ.

НЬО-ЙОРК, 13. марта. — Кілька морських робітників незалежної фабрики справили собі мни на водах Канади Говенсто і Ірі Бейсн коло Брукліна поповнення на гренадянського кита.

Починає се поповнення з того, що один з безробітних робітників побачив на воді коло Корт Стріт кита. Він сей час покликав кількох своїх товаришів і вони всі позичили собі лодки від капітана одної баржі, роздобули сильної дров'яної лопати та поплили за китом. Підпливши ближче до кита, вони побачили, що кит має ранку передню ласту та що у воді, яка витісняє йому з голови, є тек богато крові. Вони підплили обережно до кита, заложили йому на голову шмат та стали тягнути до Кінгтон Стріт, де вони зачепили ланку на бок та стали тягнути кита на берг. Кит став битися у воді з такою силою, що вони мусили відступити від нього. Кит бився через чверть години, а відтак перестав. Робітники пішли до нього й переконалися, що він знежив.

Його витягнули на берг і його зараз забрав Американський Музей Природничих Наук. Заразним музею заявив, що кистям свого кита-актвиста незадоволю в музею. Директор музею дав командою робітникам по 50 доларів за їх роботу.

Директор сказав, при тому, що кит се лише дитина якій не більше як два роки. Та хоча він такий молодий, він має 18 стн довжини та важить коло 4.000 фунтів. Як він дстався в нью-йоркськй залив, коли кит входить на повнім океані, директор не хотів навіть догадуватися.

ПЕРЕДАВ ПАНИ \$1,500.000 З АМЕРИКИ.

РИМ, 12. марта. — Кардинал Мунделайн з Шикаго прибув до Ватикану, щоб передати памі американськй дар в сумі \$1.500.000, призначених на розбудову Конгреса для пропаганди віри. Мунделайн прийняв з великою парадом; а папа мав з ним літературно-годинну конференцію.

НАСЕЛЕННЯ ПІВНИЧНОГО КАВКАЗУ ПО НАЦІОНАЛЬНОСТЯМ.

З останніх відомостей перепису 1926—1927. років на Північному Кавказі живе 8.363.000 душ. Населення складається з 99 народностей та племен.

Москалі — 3.841.000 (49,9%), Українці — 3.107.000 (37,1%), Чеченці — 299.000 (3,5%), Вірмени — 162.000 (1,9%), Кавказці — 140.000 (1,7%), Німці — 94.000 (1,1%), Інгуші — 72.000 (0,9%), Черкеси — 64.000 (0,8%), Карачаєвці — 55.000 (0,7%), Білоруси — 51.000 (0,6%), решта національностей — 478.000 (5,8%).

ЗНАЙДЕНО СТАРОВИННИ У КРАСЬКІЙ ДОКУМЕНТИ.

Робітників податкової архіву знайшли на горішці будинку колишніх дворянських зборів кілька універсалів гетьмана Івана Сіверського, виданих у 1710—1718 рр. і гетьмана Кирила Розумовського 1752 року. Універсали стосуються поширення прав податкового ретуха та розпорядження, про те, що селяни о-копшених сіл повинні платити гроші й давати продукти на урядове військ. На горішці знайдено також наказ Петра І-го з 3-го лютого 1709 р. перед наступом Шведів на Україну. Наказ сповіщає людинств України, о поповненні ма-лоросійському народу пре-жних воляностей і прийнятті ма-лоросійського народа под за-явну в-мелкоросійського госу-дарства.

АЛЬМАНАХИ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ.

Державне Видавництво У-країни готується видавати альманахи нової української літе-ратури. Ці альманахи виходи-тимуть покіщо не періодично, а наступного року постійно під назвою „Новини“.

Альманахи складатимуть о-кремі групи письменників за певними ознаками творчос-ти. До складання притягнеться крім письменників з Ра-дянської України ще й письмен-ників Західної України.

Цього року вийде 3—4 аль-манахи, кожний розміром на 10—15 аркушів.

ПІДРУЧНИК БІБЛІОГРАФІЇ.

Науковий Інститут Кири-лозавства, закінчив з ДВУ пере-говори в справі видання кни-ги відомого чеського бібліо-графа Клімента „Підручник бібліографії“. Ця книжка має велику цінність, як науковий підручник бібліографії, що алерше виходить українською мовою на терен РСР.

РЕКОРДИ.

Головою радяської президи-уми в Мінюріс призначе-ний у Мінюріс барон Падяр-фон Пляган, який має майно в кільканих кт. від Вільни. Його родина — старих німців-них баронів, що спольщілись.

Бритійський міністер колоній Емері, обіщавши заморськй території Англії, виголосив у своїй подорожі 380 промов.

Польський пійєст Падерев-ський, як довідуюсь, був власником варшавського готе-лю „Брістоль“, який продав Американим за пів мільона доларів.

У Сараєві вдова по австрій-ським майбрі Конуєур увійшла потайки до гробу, де пригото-вано собі домогину, лягла в ній, зчинила віко і випила о-труту; її найшли аж 2 тижні пізніше.

Московский народний ко-місар здоров'я обчислив, що в Москві є не менше півтврта мільона шуврів і 14 мільонів мишей, що наробили шкоди на 15 мільонів рублів за один рік.

УХВАЛЕНО „УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОПИС“.

В днях 6—8 лютого в Харко-ві відбулося засідання прези-дентської правописної ко-місії в складі: наркомосу М. О. Скрипника (голова президії), А. Т. Приходька (товариш го-лови), академіка Ю. Ю. Кри-мського, проф. О. М. Синяв-ського та представника ДВУ — С. В. Гиліпенка.

Президія переяснула все-проект українського право-пису і та остаточно розвзала трудні питання українського правопису (правпис чужо-мовних слів).

Голові президії, М. О. Скрип-никові доручено написати за-гальну передмову до „Україн-ського правопису“, акад. А. Кримському коротку історію українського правопису, проф. О. Синявському — історію праці правописної комісії та Г. Голоскевичеві — склади до-кладний показник-словник до „Правопису“.

Остаточо зредувати ухва-лений „Правопис“ доручено проф. О. Синявському.

У травні—червні „Правопис“ має затвердити Раднарком і тоді він набуде обов'язкової для всіх сил.

ПРОЦЕС ЗА ДЕРЖАВНУ ЗРАДУ.

Процес проти 17 молодих у-країнців, обвинувачених у дер-жавній зраді і за підпору, тягнеться в безконечність. До-сі устійнено, що заклад замаху на куратора Собійського, який роблено двома студентами, не має ніяких основ. Неприємним моментом були: зізнання бую-шого старшого Головинського, що відіграв важливу роль в усіх петлюрівській авантюрі, котрий, щоб себе рятувати, хотів звинувити, виготовив і вклав своїх знайомих удек-ляцію. Зізнання ці виклика-ли, однак, негодовання як серед загальної публіки так і серед обвинувачених. Процес потребає ще довгий час.

ПРИМХИ СЛАВИ ТА ШАСТЯ.

Тисячі маларів і різьбарів відбирає щороку в Парижі свої твори із передсінків т. за. О-сіннього салону, найбільшй офіційній виставки, де висіти на стінах є вже великою често- для артиста. Між тими тисяча-ми знаєт так невдачі: один небуваний дебютант: 83-літній старець, який уперше хотів показати світові свої твори. Його найшов один журналіст у хаті і таким робом його ім-я стало відомим. Фернанд Серф став популярною особою не з огляду на свій талант, а тому, що він є цікавим чудаком. Він малює тільки риби і то при-родної величини. А малює їх тому, що все життя був зван-тим рибаком і роками при-глядався їм. Він не розуміє, чому люди люблять їсти риби а не люблять на них глядати на о-бразях. Репортер ситав його, кт він є часівним, ма-люючи тисячі риб. Артист від-повів, що бубиш щастливим аж тоді, якби управа „Осіннього салону“ дозволила на одині стіні повісити його твір, про який він мріє. „Що-ж це за твір?“ — спитав репортер. „Я хотів би намалювати кита правдивої величини“.

Часописні прислали кілька рядків телеграфічної звістки про смерть д-ре Івана Сив-ка. Мало хто знає це ім, од-ного із найбільших заслужених учених хеміків, що віддали своє знання для практичної боротьби із злочинцями та злодіями. Бердський хемік жив роками самостою в своїй лабораторії і його ім'я було відоме тільки поліційним на-родом і агентам, які в най-більше запущених справах зверталися до нього за осяду-вання. Його хемічна аналіза-ла мікрофотографічні зним-ки розв'язували таїну неодо-го злочину. Езеріх був бач-ком судової фізики та хемії. 50 літ до кількох годин денно він присвятив дослідам су-мніливих вивадків, пахлиючих над своїм мікроскопом і шука-ючи навіть елементи арсеніку, який вивзував на те, що по-ліційка отруїли. Недурно на-звали його Шерлоком Голм-сом — хемік.

Шерлок Голмс Хемп.

Шерлок Голмс Хемп.

ШЕРЛОК ГОЛМС ХЕМП.

Часописні прислали кілька рядків телеграфічної звістки про смерть д-ре Івана Сив-ка. Мало хто знає це ім, од-ного із найбільших заслужених учених хеміків, що віддали своє знання для практичної боротьби із злочинцями та злодіями. Бердський хемік жив роками самостою в своїй лабораторії і його ім'я було відоме тільки поліційним на-родом і агентам, які в най-більше запущених справах зверталися до нього за осяду-вання. Його хемічна аналіза-ла мікрофотографічні зним-ки розв'язували таїну неодо-го злочину. Езеріх був бач-ком судової фізики та хемії. 50 літ до кількох годин денно він присвятив дослідам су-мніливих вивадків, пахлиючих над своїм мікроскопом і шука-ючи навіть елементи арсеніку, який вивзував на те, що по-ліційка отруїли. Недурно на-звали його Шерлоком Голм-сом — хемік.

ТАНГІР — ДРУГЕ МОНТЕ-КАРЛО.

АЛЬБІРГ, Альбїрґ, 13. марта. — Тангїр, головне місто в Марокко, пробудиться незабаром зі свого тисячлітнього сну і стане одним з найкращих вілчючих міст. Мільони на-підалу вкладають тепер, щоб розбудувати старі і побуду-вати нові готелі та збудувати для тури, який відпочиває тут на сласуному зимі. Надаються, що Тангїр буде Монте-Карло і другі міста при і докосу, бо тут далеко краще жити. В воздух краший, заощадний і тепліший.

ПЕРЕШЛА НА ГІНДУСЬКУ ВІРУ.

АМЕРИКАНКА МИСС МІЛЛЕР ВИХОДИТЬ ЗАМІЖ ЗА ІНДІЙСЬКОГО МАТАРАДЖУ І ПЕРЕХОДИТЬ ЗА ХРИСТІ-ЯНСТВА НА ГІНДУСЬКУ ВІРУ.

НАСИК, Індія, 13. марта. — Мисс Меніс Міллер, що на-робила стільки розголосу тим, що зродилася вийти заміж за індійського буюшого матараджу, перейшла на гіндуську віру і прибрала собі ім Деві Шармїта. Так називалася одна з індійських короле, що жила в 10 столітті перед Христом.

Перед вступом після прийняв новий вір Гіндуського віра, що почеренно, себто християнською вірою. Но тім Мисс Міллер вичувалася в святій релігії та в той спосіб очисти-ти себе, віддала від головного жерця кукли коносного ор-ха, щоб його зісти і в той спосіб закінчити перехід на нову віру.

В той спосіб перебрала вона всі перешкоди і матерала була міг взяти з нею формальний шлюб.

По тім церемонії з'являлася в неї делегація з знаменув-них і поміжних гіндуських клас і просила її звернути увагу на 70 мільонів виснажених. Делегати заявили, що класи класа, яка допущала тепер до своїх каст чужинку і марну-вання тепер зрозуміли положення гієтичних клас і змет-ли касту ворожнечу та класовий гнет.

ЗГІНУЛА НА ОЧАХ ЧОЛОВІКА.

ЛОНДОН, 13. марта. — Лейді Карбері, що вийшла заміж за свого чоловіка, котрий мусів презентувати з свого шлюхо-ського титулу, щоб стати натуралізованим американським громадянином, згинувла трагічною смертю на очах свого чо-ловіка. Лейді Карбері була добродушною вайторкою і вибрала зі свого чоловіком і з аеропланом до Африки, де мали вони свою капову діяльність. Вони хотіли злетіти на землю по успіш-ним дошнім злеті, коли зіспулюсь шось в машинерії і аероплан злетів на землю і розібрався. З нею згинув ще другий пїлот, котрому також лавали ледки в літально. Ці чоловік ждав на її злет і бачив цілу ту катастрофу.

